

ingen Fare for, at man skulde blive i den første Tid, og selv om man skulde blive det, er det dog gjerne saa, at man lader en Tid gaa hen, inden man begynder at udtale denne Utilfredshed. Der- til kommer, at man jo ogsaa kunde spørge, om det virkelig var værd at eje det, der skal laves af en Privatmand, og i saa Henseende skal jeg først henvise til, hvad Arkitekt Klein har skrevet om den Bygning, der skal indrettes dertil; thi naar man ser derpaa, faar man dog den Mening, at skjøndt det, man faar, vil koste betydeligt, vil det alligevel blive meget usuldkomment. Der er f. Ex. sagt, at det er en gammel Bygning med panelede Vægge, at der er lavt til Loftet og daar- lig Ventilation, og det er vel saaledes temmelig rimeligt, at, efter at man har kostet det, som det nu vil løbe op til, og som vistnok ikke er saa ube- tydlig, vil det dog være ubrugeligt, naar man rigtig skal til at tage fat med det som Statsan- stalt. Det er min Mening, at det, vi skulle be- gynde med, skal være anlagt saaledes, at det i Virkeligheden er tjenligt til at fortsætte med. Jeg er nemlig vis paa, at denne Anstalt vil faae over- maade mange Individuer til Forsørgelse, saa at det nok i Tiden kan blive nødvendigt, at det bliver en meget stor Anstalt. Nu siger man, at det er saa dyrt, naar Staten skal anlægge en saadan Anstalt, og jeg vil indbrømme; efter det Smule Kjendskab, jeg har, at Staten aldrig har bygget eller indrettet noget Billigt; men naar man mener, at den private Mand nok kunde gjøre det billi- gere, og saa kunde overdrage det til Staten, saa skal jeg dertil kun sige, at vel vil det blive dyrt for Staten at bygge en saadan Anstalt, men over- for saa storartet en Samsundsfag som denne kan der vist ikke være Tale om, at man skulde spørge, om det vilde blive dyrt eller billigt at indrette en saadan Anstalt, men kun om Savnet kan afhjælpes paa en til- frebsstillende Maade. Dernæst siger man ogsaa, at man kan faae Anstalten hurtigere istand, naar Sagen overdrages til en Privatmand. I saa Henseende vil jeg dog gjøre opmærksom paa, at Ombygningen dog vil tage endel Tid, og dersom man derimod kunde faa Anstalten paa Ballehuset overdragen, saa veed man jo, at der er allerede tilstede Værelser til den Slags Folk, saa at man let kunde faae dem andragte der. Nu siger man ogsaa: Vi have her Manden. Dertil svarer jeg, at, skjøndt jeg meget godt veed, at han er en Mand, som i denne Henseende har gjort sig meget for- tjent, saa mener jeg dog, at netop til den Slags Folk behøver man ikke at have en Mand med en særlig pædagogisk Uddannelse; thi det, hvorpaa det kommer an, er ikke, at disse Individuer lære Noget, men derimod blot, at de blive pleiede og i det Hele taget underholdte, og dertil behøver man jo ikke en Mand som den private Mand, der har tilbudt sig. Særvigt vil jeg og- saa sige, at denne Mand har jo saa mange Børn i Hden, naar han har 10—11 Anstalter,

og dette skulde være den 12te, paa 8 a 9 for- skjellige Steder, saa at det ogsaa kunde tænkes, at der kunde lægges for Meget ind under selv saa dygtig en Mandss Ledelse. Der er endnu et Punkt, jeg skal omtale, og det er, at man med Hensyn til den Slags Anstalter og Signende er saa til- bøjelig til at trække Alt her til Kjøbenhavn eller dens Omegn. Jeg mener, at saadanne Anstalter, som man i det Hele helst skulde lægge i affides Egne, me- get godt kunde lægges f. Ex. i Sjælland, saa at man ogsaa der kunde faae godt af den Fortjeneste, der falder af denne Anstalt ligesom af andre. Ende- lig skal jeg gjøre opmærksom paa, at selv om man ikke vil tage Hensyn dertil, saa maa man dog huske paa, at, naar vi Andre skulle have vore Folk sendte over paa en saadan Anstalt, saa koster det altid Meget at reise frem og tilbage. Jeg mener altsaa ogsaa af denne Grund, at det vilde være rigtigt, at vi fik en saadan Anstalt begyndtovre i Sjælland eller i det Mindste længere borte fra Kjøbenhavn, da den ikke nødvendig behøver at ligge i Nærheden af Hovedstaden for at op- fylde sin Bestemmelse. Jeg skal dermed slutte, idet jeg vil ønske, at denne Sag maa blive standstet, og at vi, førend vi faae taget Beslutning i den, kunne faae Spørgsmaalet rigtig klaret med Hen- syn til Ol. Ballehus, om Anstalten kunde over- drages til Staten, eller ikke.

Formanden (Krabbe): Jeg kan ikke undlade at indstyre den Bemærkning, at, da der intet Vindringsforslag foreligger om at forandre Lovens Grundlag, høre saadanne Betragtninger over Lovforslagets Principer egentlig mindre hjemme ved 2den Behandling.

Taug: Idet jeg gaar ud fra den Bemær- ning, som den ærede Formand nu gjorde, kommer jeg altsaa ikke ind paa de Tanker, som den ærede sidste Læser fremsatte. Jeg skal kun gjøre en Be- mærkning i Almindelighed med Hensyn til det Spørgsmaal, som den ærede sidste Læser har reist, om det var bedst, at en saadan Anstalt blev en Statsanstalt eller en privat Anstalt. Det er noget helt Andet, dersom vi skulde begynde paa bar Bund, dersom man ikke havde en bestemt Mand, der, om jeg saa maa sige, udpegede sig selv, eller som Samsundet udpegede, saa kunde det jo være rigtigt, som den ærede Læser be- mærkede, at den Anstalt, hvorom der her er Tale, blev en Statsanstalt, men saaledes som Forholdene have udviklet sig, og for den, der har fulgt noget med i denne Sag og navnlig er saa vidt inde i den, som det ærede Medlem for Veile Amts 2die Valgtreds (Th. Nielsen) gjorde Regnskab for for- leden Dag, saa er jo Spørgsmaalet et helt andet, saa er det jo ikke noget Nyt, man optager, men noget Sammel. Hvad angaar det at lægge denne Anstalt herover, saa er der jo kun Tale om 60 Børn, og efter hvad der er opgjort